

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 29. 6. 1990 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1990 do: 31.12.2003

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

262

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí

z 25. júna 1990,

**ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška predsedu vlády č. 91/1958 Zb.,
ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a
vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov**

Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí po dohode s Ministerstvom zdravotníctva a sociálnych vecí Českej republiky a Ministerstvom zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky podľa § 63 ods. 1 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 180/1990 Zb. ustanovuje:

Čl. I

Vyhláška predsedu vlády č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov, v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb., vyhlášky č. 6/1967 Zb., vyhlášky č. 178/1968 Zb. a vyhlášky č. 123/1990 Zb., sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 znie:

„§ 1

Nemocenské poistenie zamestnancov a občanov postavených im v tomto poistení na roveň (ďalej len „nemocenské poistenie“) sa vykonáva v závodoch a na príslušných orgánoch nemocenského poistenia (ďalej len „príslušný orgán“).

2. § 2 sa vypúšťa.
3. § 3 znie:

„§ 3

Príjmy a výdavky nemocenského poistenia sú súčasťou štátnych príjmov a výdavkov.“.

4. V § 5 ods. 1 druhá veta znie: „Závodom sa rozumie aj zamestnávateľ, ktorý má menej zamestnancov, ak evidenciu miezd vedie pre neho iná organizácia.“.
5. § 5 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Pri zmene počtu zamestnancov nad počet uvedený v odseku 1 alebo pod tento počet, pokladá sa malý závod za závod alebo závod za malý závod až za obdobie kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom taká zmena nastala. Pri takej zmene na prechodnú dobu nepresahujúcu tri kalendárne mesiace, môže príslušný orgán určiť, kto bude po túto dobu vykonávať nemocenské poistenie zamestnancov takého závodu (malého závodu).

6. V § 6 ods. 2 sa slová „okresných správach nemocenského poistenia“ nahrádzajú slovami „príslušných orgánoch“.
7. § 7 sa vypúšťa.
8. V § 8 ods. 1 sa vypúšťajú slová „Revolučnému odborovému hnutiu“.
9. § 8 ods. 2 sa vypúšťa.
10. V § 8 ods. 4 sa vypúšťajú slová „Ústredná správa nemocenského poistenia (ďalej len „Ústredná správa“) so sídlom v Prahe“.
11. V § 8 ods. 6 sa vypúšťa tretia veta.
12. § 10 a 10b sa vypúšťajú.
13. V § 11 ods. 1 sa vypúšťajú slová „ktorý vydá Ústredná správa“.
14. V § 11 ods. 3 sa vypúšťajú slová „a pracovníci Správy“.
15. V § 11 ods. 5 sa vypúšťa druhá veta.
16. V § 12 sa v nadpise vypúšťajú slová „a jeho nadriadených orgánov“.
17. § 12 ods. 7 znie:

„(7) Ak zanikne závod, v ktorom sa vykonávalo poistenie, je jeho vedúci, prípadne právny nástupca závodu alebo ten, kto je poverený likvidáciou závodu, povinný zariadiť všetko potrebné, aby zamestnancom, ktorý ku dňu zániku závodu majú nárok na dávky, sa mohli tieto dávky vyplatiť alebo ďalej vyplácať. Ak nemôže sám bez meškania zaslať doklady a záznamy potrebné na posúdenie nárokov na dávky, prípadne pre ďalšiu výplatu dávok závodu alebo orgánu, ktorý prevezme vykonávanie poistenia týchto zamestnancov, odovzdá ich bez meškania na ďalšie opatrenie orgánu nemocenského poistenia príslušnému podľa doterajšieho sídla závodu.“

18. V § 13 ods. 1 sa slová „príslušnej krajskej správy“ nahrádzajú slovami „príslušného orgánu“.
19. V § 13 ods. 3 sa vypúšťajú slová „príslušnosti svojich zamestnancov k odborovému zväzu“.
20. § 13 ods. 4 znie:

„(4) Ak závod zanedbá povinnosti ustanovené v predchádzajúcich odsekoch, môže mu príslušný orgán predpísať platobným výmerom penále vo výške od 500 Kčs do 5000 Kčs.“

21. § 14 ods. 1 písm. d) sa vypúšťa.
22. V § 14 ods. 1 písm. f) sa za slovo „vojenskej“ vkladajú slová „alebo civilnej“.
23. § 14 ods. 3 sa vypúšťa.
24. V § 15 ods. 2 sa slová „Ústredná správa, prípadne Česká správa alebo Slovenská správa“ nahrádzajú slovami „príslušné orgány nemocenského poistenia republík po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí“.
25. § 15 ods. 3 sa vypúšťa.
26. § 16 a 17 sa vypúšťajú.
27. V § 18 v nadpise a v odseku 1 sa slovo „odborových“ nahrádza slovom „príslušných“.
28. § 19 ods. 1 znie:

„(1) Prostriedky určené na vykonávanie nemocenského poistenia spravujú príslušné orgány.“

29. V § 20 ods. 2 sa vypúšťa ustanovenie písmena c) a v ustanovení písmena e) sa slová „v Správe“ nahrádzajú slovami „v príslušnom orgáne“.
30. V § 21 ods. 1 sa za prvú vetu vkladá táto veta: „Do tohto úhrnu sa započítajú iba mzdy z činností, ktoré zakladajú účasť na nemocenskom poistení.“

31. V § 23 sa za prvú vetu vkladá táto veta: „V závodoch, kde je výplata miezd pre jednotlivé úseky (prevádzkárne, dielne) rozložená na rôzne dni, je dňom splatnosti poistného pre celý závod deň poslednej výplaty zúčtovaných miezd za uplynulý kalendárny mesiac.“.
32. V § 24 ods. 1 sa vypúšťajú slová „podľa § 16“.
33. V § 24 ods. 2 sa slová „krajskej správe, ktorá je preňho príslušná (§ 10 ods. 3 a 4),“ nahrádzajú slovami „príslušnému orgánu“.
34. § 25 a 26 znejú:

„§ 25

(1) Ak závod odvádza poistné ako súčasť odvodu z objemu miezd¹⁾ alebo dane z objemu miezd²⁾ alebo ako súčasť dane z objemu miezd a odmien,³⁾ prípadne je začlenený do takej organizácie, vykazuje príslušnému orgánu na predpísanom výkaze dávok len zúčtované dávky.

(2) Závod predkladá výkaz dávok a vyberá si prostriedky na ich úhradu prostredníctvom pobočky česko-slovenského peňažného ústavu, v ktorom má účet prostriedkov nemocenského poistenia preň príslušný orgán. Výkaz dávok spolu so zodpovedajúcim prevodným príkazom je závod povinný predložiť tejto pobočke za každý kalendárny mesiac najneskôr v deň, ktorý je v závode určený na výplatu miezd a platov za mesiac, ktorého sa výkaz týka. Peňažný ústav nevykoná príkaz, ak nie je doložený výkazom dávok.

(3) Ak závod vybral neprávom úhradu na dávky, ktoré nesmie podľa § 24 ods. 2 vykazovať a uhrádzať, príslušný orgán mu platobným výmerom⁴⁾ predpíše poistné vo výške neprávom vybranej úhrady. Toto poistné je závod povinný uhradiť v plnej výške najneskôr do 15 dní od doručenia platobného výmeru priamo príslušnému orgánu v prospech účtu prostriedkov nemocenského poistenia.

(4) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov platia aj pre rozpočtové a príspevkové organizácie, v ktorých sa poistné vyrovnáva zodpovedajúcou úpravou ich rozpočtov.

§ 26

(1) Závod, na ktorý sa nevzťahuje § 25, je povinný sám vypočítať poistné za každý kalendárny mesiac a vykázať ho spolu s dávkami zúčtovanými za tento mesiac príslušnému orgánu na predpísanom výkaze poistného a dávok.

(2) Výkaz poistného a dávok závod predkladá príslušnému orgánu prostredníctvom pobočky česko-slovenského peňažného ústavu, v ktorom má závod svoj účet. Zároveň predkladá tejto pobočke príkaz na úhradu rozdielu medzi poistným a dávkami v prospech účtu prostriedkov nemocenského poistenia spravovaného príslušným orgánom. Závod je povinný predložiť tieto doklady najneskôr v deň, ktorý je v závode určený pre výplatu miezd a platov za mesiac, ktorého sa výkaz týka, prípadne ak tento deň nie je určený, najneskôr do 8 dní po uplynutí mesiaca, ktorého sa výkaz týka. Ak sú však dávky vyššie ako poistné, predkladá závod výkaz poistného a dávok pobočke česko-slovenského peňažného ústavu, v ktorom má účet príslušný orgán, spolu s príkazom na úhradu rozdielu na farchu účtu prostriedkov nemocenského poistenia spravovaného príslušným orgánom.

(3) Ak závod nemá účet v niektorej pobočke česko-slovenského peňažného ústavu, je povinný predložiť výkaz poistného a dávok priamo príslušnému orgánu najneskôr do 8 dní odo dňa splatnosti poistného, a najneskôr do tej istej lehoty mu uhradiť rozdiel, o ktorý poistné prevyšuje dávky. Ak sú dávky vyššie ako poistné, uhradí príslušný orgán sumu vyplývajúcu v prospech závodu do 8 dní odo dňa, keď jej bol doručený výkaz.

(4) Príslušný orgán predpíše platobným výmerom závodu uvedenému v odseku 1 poistné, ak závod

a) ho nevykázal vôbec alebo ho vypočítal a vykázal nesprávne nižšou sumou alebo

b) neprávom odpočítal od poistného dávky, ktoré podľa § 24 ods. 2 nesmie vykazovať a uhrádzať, a neoprávnene tak skrátil odvod poistného.

Ak závod neposkytne podklady potrebné na zistenie správnej výšky poistného, ktoré mal odvieť, môže mu príslušný orgán predpísať poistné podľa pomerov v obdobnom závode približne rovnako veľkom. Predpísané poistné je závod povinný uhradiť najneskôr do 15 dní odo dňa doručenia platobného výmeru v plnej výške príslušnému orgánu v prospech účtu prostriedkov nemocenského poistenia.“.

35. V § 27 ods. 1 sa slová „okresná správa“ nahrádzajú slovami „príslušný orgán“ a za slovo „závodu“ sa vkladajú slová „platobným výmerom“.

36. V § 27 ods. 2 sa konci prvej vety bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „prípadne do 5 % úhrnu miezd zamestnancov vnútornej organizačnej jednotky závodu, ak sa zistené nedostatky týkajú výlučne tejto jednotky.“.

37. V § 27 ods. 3 sa slová „príslušnej krajskej správe“ nahrádzajú slovami „príslušnému orgánu“.

38. V § 28 ods. 1 sa slová „krajskej správe“ nahrádzajú slovami „príslušnému orgánu“ a sadzba „0,05 %“ sa nahrádza sadzbou „0,1 %“.

39. V § 28 ods. 2 sa sadzba „0,05 %“ nahrádza sadzbou „0,1 %“ a slová „krajskej správe“ sa nahrádzajú slovami „príslušnému orgánu“.

40. § 28 ods. 3 znie:

„(3) Ak závod v určenej lehote nezašle riadne vyplnený výkaz dávok (§ 25) alebo výkaz poistného a dávok (§ 26) alebo ak neuvedie v prevodnom príkaze (§ 25) alebo v príkaze na úhradu rozdielu medzi poistným a dávkami (§ 26) správne a úplne všetky náležitosti, môže mu príslušný orgán predpísať platobným výmerom penále vo výške od 500 Kčs do 5000 Kčs.“.

41. Za § 28 sa vkladá § 28a, ktorý znie:

„§ 28a

Náležitosti rozhodnutia o platobnom výmere

Platobný výmer musí obsahovať okrem všeobecne ustanovených náležitostí rozhodnutia⁹⁾ označenie závodu, ktorému sa predpisuje, a poučenie o vykonateľnosti. Platobný výmer na poistné (§ 25 ods. 3 a § 26 ods. 4) musí obsahovať tiež poučenie o povinnosti platiť penále podľa § 28 ods. 2.“.

42. § 29 znie:

„§ 29

Výkaz nedoplatkov poistného

(1) Pohľadávky na poistnom včítane jeho príslušenstva a na penále môže príslušný orgán vykazať závodu výkazom nedoplatkov poistného. Príslušenstvom poistného sú náklady vymáhania poistného.

(2) Vo výkaze nedoplatkov poistného sa uvádzajú nedoplatky podľa stavu účtu závodu k určitému dňu. Tento stav vyplýva zo súm, ktoré závod sám vykázal (§ 25 ods. 1 a § 26 ods. 1), zo súm, ktoré mu boli platobným výmerom predpísané, z penále a z príslušenstva po odpočítaní vykonaných platieb. Výkaz nedoplatkov musí obsahovať označenie príslušného orgánu, ktorý výkaz vydáva, označenie závodu, ktorému sa nedoplatky poistného vykazujú, dlžnú sumu a deň, ku ktorému bola zistená, prípadné penále a príslušenstvo,

ktoré má byť zaplatené s vykázaným nedoplatkom, ako aj dátum a podpis oprávnených zástupcov orgánu, ktorý výkaz vydáva. Výkaz nedoplatkov sa doručuje rovnakým spôsobom ako rozhodnutie.“.

43. V § 31 ods. 2 sa slová „krajskou správou“ a „krajskej správy“ nahrádzajú slovami „príslušným orgánom“ a „príslušného orgánu“.

44. § 35 ods. 1 a 2 znejú:

„(1) Predmetom dávkového konania je rozhodovanie o peňažných dávkach nemocenského poistenia a o prídavkoch na deti (ďalej len „dávky“).

(2) Rozhodovanie o kúpeľnej starostlivosti upravujú osobitné predpisy.“.

45. § 36 ods. 1 znie:

„(1) Nárok na dávky sa uplatňuje v útvare alebo u pracovníka určeného závodom.“.

46. § 37 a 38 včetně nadpisu znejú:

„Rozhodovanie o dávke

§ 37

Rozhodnutie príslušného orgánu o dávke sa oznamuje dorúčením jeho písomného vyhotovenia takisto závodu, ktorý ho vykoná.

§ 38

(1) Konanie o vrátenie preplatku na dávke spôsobeného zavinením príjemcu tejto dávky⁶⁾ sa začína na návrh závodu, ktorý dávku vyplatil, alebo z podnetu príslušného orgánu; účastníkom tohto konania je aj závod.

(2) V rozhodnutí o povinnosti vrátiť preplatok na dávke sa určí, že príjemca dávky je povinný uhradiť ho tomu, kto dávku vyplatil. O vrátenú alebo vydobytú sumu preplatku zníži závod príslušný druh dávky v najbližšom výkaze dávok (výkaze poistného a dávok), ak ju už sám pred tým sám neuhradil [§ 25 ods. 3 a § 26 ods. 4 písm. b)].“.

47. V § 39 sa vypúšťa odsek 4 a doterajší odsek 5 sa označuje ako odsek 4.

48. § 40 až 42 sa vypúšťajú.

49. V § 43 sa vypúšťa nadpis a odsek 1 znie:

„(1) Konaním v iných veciach než dávkových sa rozumie konanie o vzniku, trvaní alebo zániku poistenia (poistného pomeru), o druhu poistného pomeru a o iných otázkach poistného pomeru v sporných prípadoch, ako aj konanie o poistnom, prirážke k poistnému a o penále.“;

odseky 2 až 5 sa vypúšťajú,

odsek 6 sa označuje ako odsek 2 a slová „predchádzajúcich odsekov“ sa v ňom nahrádzajú slovami „predchádzajúceho odseku“.

50. § 44 sa vypúšťa.

51. § 45 znie:

„§ 45

Na žiadosť sa účastníkovi konania prizná z prostriedkov nemocenského poistenia [§ 20 ods. 2 písm. e)] náhrada jeho nevyhnutných hotových výdavkov včítane náhrady ušlého zárobku a cestovného s výnimkou miestnej dopravy, ak súvisia s osobnou účasťou na

rokovaní, na ktoré účastníka vyzval príslušný orgán, a ak sa jeho žiadosti aspoň sčasti vyhovel.“.

52. § 46 sa vypúšťa.

53. § 49 znie:

„§ 49

Pri vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov malých závodov plní príslušný orgán primerane aj úlohy, ktoré inak majú pri vykonávaní poistenia závody.“.

54. V § 50 ods. 2 sa slová „okresnej správy“ nahrádzajú slovami „príslušného orgánu“ a posledná veta tohto odseku sa vypúšťa.

55. § 50 ods. 3 znie:

„(3) Ak neprihlási alebo neodhlási malý závod zamestnanca v lehote určenej v predchádzajúcom odseku, môže mu príslušný orgán uložiť penále vo výške od 500 Kčs do 5000 Kčs. Uložené penále je malý závod povinný odvieť príslušnému orgánu.“.

56. V § 51 ods. 1 sa slová „krajskej správe“ nahrádzajú slovami „príslušnému orgánu“.

57. V § 52 ods. 2 sa slová „spoločnej domácnosti“ nahrádzajú slovami „bezpodielového spoluvlastníctva manželov“.

58. § 53. znie:

„§ 53

Pre konanie vo veciach nemocenského poistenia zamestnancov malých závodov platia primerane ustanovenia piatej časti. Nárok na dávky sa však uplatňuje priamo na príslušnom orgáne.“.

59. § 54 znie:

„§ 54

Ustanovenia tejto časti platia primerane pre vykonávanie nemocenského poistenia občanov, u ktorých nie je daná príslušnosť orgánu nemocenského poistenia podľa sídla závodu ani podľa sídla malého závodu. Príslušný je tu orgán nemocenského poistenia, v ktorého obvode má taký občan bydlisko.“.

60. § 56 až 58 sa vypúšťajú.

Čl. II

Zrušuje sa:

1. vyhláška č. 96/1954 Ú. 1 o odvádzaní poistného národného poistenia zamestnancov a o vyberaní prostriedkov na výplatu dávok nemocenského poistenia v závodoch v znení neskorších predpisov;
2. vyhláška č. 169/1954 Ú. 1 o konaní v dávkových veciach nemocenského poistenia zamestnancov v znení neskorších predpisov;
3. § 8, 9, 9a, 10a, § 11 ods. 1 a 2, § 19 ods. 4 a § 47 vyhlášky č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov, v znení vyhlášky č. 178/1968 Zb.

Čl. III

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1990 s výnimkou čl. II bodu 3., ktorý nadobúda účinnosť 1. septembrom 1990.

Minister:

Miller v. r.

- 1) § 3 ods. 2 zákona č. 156/1989 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu.
- 2) § 8 ods. 2 zákona č. 157/1989 Zb. o dôchodkovej dani.
- 3) § 9 ods. 3 zákona č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani.
- 4) § 58 č. 54/1956 Zb. v znení zákona č. 180/1990 Zb.
- 5) § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 6) § 48 ods. 2 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov.

